

29.03.2005

Hdreh 42745

elg

OÜ VIRAITO
2004 MAJANDUSAASTA ARUANNE

Majandusaasta algus: 01.01.2004
Majandusaasta lõpp: 31.12.2004

Ettevõtte nimi: OSAÜHING VIRAITO
Registrikood: 10597499

Aadress: Asula Adavere Kalme küla
Postiindeks 48001 Jõgeva maakond

Sidevahendid: telefon 50 49 920
telefon 77 62 973
faks 77 62 973
e – post viraito@viraito.ee
kodulehekülg www.viraito.ee

Põhitegevusala: toorpiima tootmine, põllumajandussaaduste tootmine, kokkuost, töötlemine ja müük, tõuparendus, põllumajanduslike teenuste osutamine, autoveoteenused EV piires.

Tegevjuht: TOIVO KENS
Audiitor: ANNE NUUT

Aastaruande le lisatud dokumendid:

1. Majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek
2. Audiitori järeldusotsus
3. Osaühingu osanike nimekiri

23.03.2005

**OÜ VIRAITO 2004 AASTA
MAJANDUSAASTA AASTAARUANDE**

SISUKORD

OÜ VIRAITO TEGEVUSARUANNE	lk. 3

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

1. Tegevjuhtkonna deklaratsioon	lk. 5
2. 2004 aasta bilanss	lk. 6
3. 2004 aasta kasumiaruanne	lk. 7
4. 2004 aasta rahavoogude aruanne	lk. 8
5. Omakapitali muutuste aruanne	lk. 9

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	lk. 10-21

Lisa:

1. Aastaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid	lk. 10
2. Mitmesugused nõuded	lk. 12
3. Materiaalne põhivara	lk. 12
4. Kinnisvarainvesteeringud	lk. 14
5. Bioloogilised varad	lk. 14
6. Maksud	lk. 15
7. Viivõlad	lk. 15
8. Kapitalirent	lk. 16
9. Pikaajalised kohustused, panditud varad	lk. 17
10. Sihtfinantseerimine	lk. 18
11. Osakapital	lk. 19
12. Müügitulu	lk. 20
13. Muud äritulud	lk. 20
14. Kaubad, toore, materjal, teenused	lk. 21
15. Tehingud seotud osapooltega	lk. 21

Majandusaasta aastaruande allkirjad	lk. 22

2004. AASTA TEGEVUSARUANNE

29. 03. 2005

OÜ Viraito on äriregistrisse kantud 13.10.1999.aastal. Osahingu põhitegevuseks on põllumajandussaaduste tootmine, kokkuost, töötlemine ja müük, veeteenuste osutamine EV piires, piimatootmine ja tõukarjakasvatus.

2004 aasta oli osahingu jaoks mitte ainult tegevusrohke, vaid ka ajalooline aasta. Septembri kuus sai valmis ja võeti kasutusse uus, ajakohane ja tipptehnoloogiaga varustatud lüpsifarm 426 lüpsilehmale. Et selline ehitus maksis palju, olime sunnitud väga pingsalt tegelema rahastamise võimaluste leidmisega. Lisaks 2003 aastal saadud Sapard toetusele saime ka 2004. aastal toetust meetme RAK 3.1 alt 4 051 268 krooni. Äriplaani nägi ette ka tõumullikate ostu, sest lüpsifarmi valmides oli vaja maksimaalselt palju loomi soetada, et tagada piisav toodang, millega ära teenindada võetud laenud.

Kuna kogu farmikompleksi kaasajastamine peab toimuma 2-3 aasta jooksul, siis finantseerimiseks oli vaja pangale vettpidavat äriplaani, kuna kohustused lähevad tõesti suureks. Seetõttu pidime pangale esitama korraga kogu arengukava, kaasaarvatud ka lägahoidlate ehitamisega seonduv ja vanade hoonete rekonstrueerimise kava, mis tuleb teostada III etapis, so. 2005. aastal. Et omavahendid finantseerimiseks puudusid, oli pangapoolne nõue laenuintresside tõstmine, millega tuli lihtsalt nõustuda.

Siiani oleme AS Hansapanga poolt saadud laene kasutanud sihipäraselt. Nii sai soetatud ka Põltsamaa linna poolt enampakkumisele pandud maja, mille otstarbekus pikemas perspektiivis sobib osahingule väga. Kuna elu on näidanud, et tööjõudu pole võimalik ilma eluasemet pakkumata saada, siis oligi ainuke võimalus osaleda enampakkumisel, mille ka võitsime.

Saadud toetuste ja tagastatud ehituse käibemaksu eest soetasime eluliselt vajalikke masinaid. Ilma nende masinateta oleks võimatu olnud tagada loomade igapäevane söötmine.

- Nii soetasime söödamikserile ette aasta tööd teinud ratastraktori Valtra, mille hind oli meie jaoks väga soodne.
- Et teravilja jahvatamiseks suurtes kogustes meil endil seadmed puudusid, sai ostetud jahvatusteenust. Lõppkokkuvõttes läks aga see nii kulukaks, et mõttekam oli soetada omaile vastav tehnika. Tuginedes asjatundjate näpunäidetele, kes soovitasid teravilja muljuda, saigi soetatud uus teravilja muljur.
- Kuna meie kasutuses olevad rendimaad piimevad kuivenduskraavidega, millede korrashoid on seadustega nõutud, sai ostetud uus tasandusniiduk.
- Uue farmi ehituse käigus tuli ilmsiks asjaolu, et meie põhjamaa kliimas peab arvestama väga vastupidava farmi ventilatsiooni olemasoluga. Otstarbekas oli see aga ehitada kohe üldehituse käigus, mitte hiljem. Nii saigi soetatud uue farmi ventilatsiooni süsteem.
- Lüpsiplatsi tarbeks sai soetatud suruõhu kompressor. Ka see ost tuli teha eelarve väliselt.
- Uue farmi käikuminekuga tuli likvideerida vana noorkarjalauda sõnnikuhoidla. Kuna aga loomad jäid vanasse lauta edasi, tuli leida kiire lahendus arvestades uusi põhimõtteid ja tulevikku. Nii sai sügisel valmis otsaseinaga plats, kuhu noorkarja lükatav sõnnik on võimalik igal ajal ära vedada kas siis patareisse või hoidlasse.

Kõikidest võimalikest saadavatest toetustest taotlesime 2004. aastal keskkonnatoetust, pindalatoetust, kultuuride kasvatamise toetust ja toetust veistele ja piimalehmadele. Kõik toetused, mida taotlesime, maksti ka meile välja kogusummas 980 433 krooni.

2003. aastal otsust enamusosanik Toivo Kens ühineda Maie Talu varadega osahinguga Viraito. Kuna aga põllumajanduses on olukord stabiliseerunud ja on taas mõttekas tulevikus hakata tegelema seakasvatusega, seda siis Maie Talus, ei näe Fie Toivo Kens enam ühinemisel vajadust.

Põllunduse poole pealt oli 2004. aasta üks katsumuste jada. Kevadtööd saime valmis õigeaegselt ja heal tasemel. Juurde saime maid, mis vajasisid kasutusele võtmiseks ümberkündi. Uute rohumaa rajamiseks oli suvi liialt vihmane ja nii saime seemendada ainult ca-50% kogu plaanitud. Põhisõõtade tootmisega saime hakkama, aga teravilja koristuse lõpetasime alles oktoobri kuus. Külvatud taliviljast ca 15 ha jäigi koristamatta ning suvivilja koristuskadu oli hinnanguliselt 25-30%.

29.03.2005

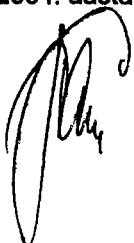
Mõned majanduslikud näitajad:

	2004 aasta	2003 aasta
• Piima väljalüps lehma kohta	6 549 kg	6 248 kg .....
• Teravilja tootmine	4 868 ts(157,8ha)	3 442 ts(185,7ha)
• Silo varuti	331 000 ts	221 750 ts
• Talivilja külv		35 ha
• Sõötade kulu piima omahinnast	49,71%	

Osaühingul on palgatöölisi 16. 2004. aasta palgakulu oli 525 661 krooni, sotsiaalmaksu kulu oli 173 468 krooni ja töötukindlustuskulu oli 2 628 krooni. Ühe töötaja keskmiseks ühe kuu töötasuks oli 2004. aastal 3 655 krooni.

Juhatuse liikmetele 2004. aastal tasusid ei makstud.

Toivo Kens
Juhatuse esimees

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE
01.01.2004 - 31.12.2004

29.03.2005

Tegevjuhtkonna deklaratsioon

Osaühingu Viraito juhatus on äriseadustikust (§ 179) lähtuvalt koostanud majandusaasta aruande.

2004. aasta majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, millele on lisatud audiitori järeldusotsus ja kasumi jaotamise ettepanek.

Aruande koostamisel on rakendatud põhimõtteid, arvestusmeetodeid ja hindamisaluseid, mis on kooskõlas EV raamatupidamise seaduse ja Eesti hea raamatupidamistava nõuetega. Raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt osaühingu vara, kohustusi, omakapitali ja majandustegevuse tulemust.

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva 31.12.2004 ja aruande koostamise kuupäeva 23. märts 2005 vahemikul.

Vara ja kohustusi on hinnatud kaalutletud ja konservatiivsetel alustel.

Osaühing Viraito on jätkuvalt tegutsev majandusüksus.

Toivo KENS
Juhatuseliige

allkiri

23.03.2005
kuupäev

Virve KENS
Juhatuseliige

allkiri

23.03.2005
kuupäev

Rainer KENS
Juhatuseliige

allkiri

23.03.2005
kuupäev

VIRAITO 2004.a. bilanss (kroonides)

AKTIVA	Lisa	Lõppsaldo 31-dets-2004	Algusald 1-jaan-2004
Käibevara			
1. Raha ja pangakontod		1 169 664	18 031 790
2. Lühiajalised nõuded ostjate vastu		245 442	326 781
Ebatõenäoliselt laekuvad arved		-10 008	-10 008
3. Mitmesugused nõuded	2;10	1 002 062	6 395 662
4. Viitlaekumised		46	18
5. Ettemakstud tulevaste perioodide kulud sh.		293 659	267 674
maksude ettemaksud	6	217 442	216 628
muud ettemakstud kulud		76 217	41 146
6. Varud sh.		1 961 755	1 126 241
tooraine ja materjal		89 343	232 698
tarbitavad lühiajal. bioloogilised varad		198 000	32 000
taimikasvatuse lõpetamata tootmine		89 280	
taimikasvatuse valmistoodang		1 583 620	861 643
ettemaksed tarnijatele		1 312	
Käibevara kokku		4 662 600	8 104 389
Põhivara			
7. Pikaajalised finantsinvesteeringud		129 067	97 698
8. Kinnisvarainvesteeringud	4	209 630	
9. Materiaalne põhivara	3		
Maa		1 047 155	1 024 620
Ehitised		12 057 167	967 551
Masinad ja seadmed		9 607 707	3 194 347
Põhivara kulum (-)		-2 175 201	-1 058 144
Lõpetamata ehitus		40 000	2 751 682
Ettemaksed põhivara eest		2 500	585 196
Kokku materiaalne põhivara		20 579 328	7 436 254
10. Bioloogilised varad	5	5 808 426	1 783 600
Kokku bioloogilised varad		5 808 426	1 783 600
Kokku		26 387 753	9 218 764
Põhivara kokku		26 726 340	9 316 452
PASSIVA			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
11. Võlakohustused sh.			
tagatiseta võlakohustused	9	206 064	13 627
pangalaenuude tagasimaksed	9	983 790	366 236
kap.rendi pikaajal. tagasim. järgmisel per.	8;9	871 181	285 149
Kokku võlakohustused		2 060 935	664 912
12. Võlad tarnijatele		535 022	1 217 432
13. Maksuvõlad	6	54 276	22 398
14. Viitvõlad	7		
Võlad töövõtjatele		69 634	76 499
Muud viitvõlad		14 996	12 630
Viitvõlad kokku		84 630	89 128
Lühiajalised kohustused kokku		2 683 942	1 992 970
Pikaajalised kohustused			
15. Pikaajalised võlakohustused	8;9	16 880 068	5 378 939
16. Tulevaste per. tulu sihfinantseerimisest	10	7 914 022	3 911 650
Pikaajalised kohustused kokku		24 794 110	9 290 589
Kohustused kokku		27 478 052	11 283 559
Omakapital			
17. Osakapital nimiväärtuses	11	259 000	259 000
18. Sissemakse osakapitali suurendamiseks	2;11		2 652 911
19. Reservkapital		61 403	61 403
20. Eelmiste aastate jaotamata kasum/kahjum		3 099 468	3 090 140
21. Aruandeperioodi kasum/kahjum		491 017	73 828
Omakapital kokku		3 910 888	6 137 282

29. 03 2005

OÜ VIRAITO 2004.a. kasumiaruanne (kroonides)

MÜÜGITULUD	Lisa nr.	Aruandeaasta 2004 a.	Eelmine aasta 2003 a.
			korregeeritud
1. Müügitulu	12	4 731 049	4 154 755
2. Muud äritulud (sh. ka toetused)	13	1 032 554	360 090
Müügitulu kokku		5 763 603	4 514 845
3. Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus		563 057	323 748
4. Kasum/ kahjum bioloog. varadelt		1 199 400	21 225
Varude jääkide muutus kokku		1 762 457	344 973
5. Kaubad, toore, materjal ja teenused	14	3 499 342	2 669 142
6. Mitmesugused tegevuskulud		822 772	445 427
7. Tööjõukulud sh.		701 757	664 267
töötasud		525 661	497 578
sotsiaalmaks		173 468	164 202
töötuskindlustus		2 628	2 487
8. Põhivara kulum ja väärtuse langus	3;4	1 147 860	556 014
9. Muud ärikulud		133 285	132 677
KULUD KOKKU		6 305 026	4 342 554
FINANTSTULUD JA -KULUD			
10. Intressikulud	4;5;8;9	707 360	98 463
11. Kasum/kahjum valuutakursi muutusest		-5	
12. Tulumaks	11	22 662	0

29. 03 2005

		Lisa	2004	2003
1.	Rahavood äritegevusest			
	Ärikasum(+)		1 221 034	73 828
	Korigeerimisest			
	Põhivara kulum ja väärtuse langus (+)	3,4	1 147 860	556 014
	Kasum(-), kahjum(+) põhivara müügist			-49 573
	Kasum(-), kahjum(+) põhivara mahakandmisest	3	50 667	66 407
	Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		5 428 926	-6 326 877
	Varude muutus		-835 514	127 909
	Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus		-655 031	730 015
	Makstud intressid		-707 360	
	Makstud ettevõtte tulumaks		-22 662	
2.	Rahavood investeerimistegevusest			
	Materiaalse põhivara ost	3	-905 880	-2 351 575
	Materiaalse põhivara müük			178 953
	Muude finantsinvesteeringute soetus		-31 359	-33 524
	Lõpetamata ehituse kulud	3	-40 000	-2 751 682
	Ettemaksed materiaalse põhivara eest	3	-2 500	-565 198
3.	Rahavood finantseerimistegevusest			
	Saadud laenud	9	5 450 009	6 464 059
	Saadud laenude tagasimaksed	9	-2 434 131	90 010
	Kapitalirendi põhiosa maksed	8	-3 795 030	1 112 959
	Väljamakstud dividendid	11	-64 500	
	Osakapitali nimiväärtuse suurennemine või vähenemine	11	-2 652 911	2 652 911

29. 03. 2005

Omakapitali muutuste aruanne (kroonides)

	Osa- kapital	Reserv kapital	Eelm. periood. jaot. kasum	Aruandeaasta jaotamata kasum	Sissem. osak. suurend.	Kokku
31.12.2002	259 000	61 403	3 192 944			3 513 347
Aruandeaasta kasum				73 828		73 828
Sissemakse osak. suurendamiseks					2 652 911	2 652 911
31.12.2003	259 000	61 403	3 090 140	73 828	2 652 911	6 137 282
Aruandeaasta kasum				491 017		491 017
Väljakuulutatud dividendid			-64 500			-64 500
Eelmiste per. jaotamata kasum			73 828	-73 828		0
Sissemakse osak. suurendamiseks					-2 652 911	-2 652 911
31.12.2004	259 000	61 403	3 090 468	491 017	0	3 910 888

Aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused

29.03.2005

Arvestuse alused

Osaühingu raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti Vabariigi heast raamatupidamistavast.

OÜ Viraito kasutab kasumiaruande koostamisel Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruandeskeemi number 1.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides.

Majandustehingud kirjendatakse soetusmaksumuse printsiibi kohaselt nende tekkimise momendil tegelikus väärtuses.

Nõuete hindamine

Ostjatelt laekumata arveid hinnatakse bilansis lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Hindamisel vaadeldakse iga nõuet eraldi. Ebatõenäoliselt laekuvateks hinnatakse arved, mille maksetähtajast on möödunud üheksa kuud ja mille maksmist ei ole alustatud või ostja ettevõtte kohta on teadaolevalt algatatud pankrotimenetlus. Ebatõenäoliselt laekuvad arved kantakse kuludesse ja näidatakse bilansis "–"märgiga.

Aruandeperioodil laekuvad, eelnevalt kuludesse kantud nõudeid aga kajastatakse ebatõenäoliste nõuete summa korrigeerimisena ja kulu vähendusena aruandeperioodi kasumiaruandes. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja.

Varud

Tooraine, materjalid ja müügiks ostetud kaubad võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega seotud veokuludest ning teistest otsestest väljaminekutest.

Valmis- ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmisomahinnas, milles peale otseste tootmiskulude sisalduvad veel konkreetse toodangu valmistamisega seotud kaudsed kulud, milledega varud ei oleks praeguses olukorras ja koguses.

Varud (v.a. lõpetamata ehitustööd) on bilansis kajastatud, lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Varude kuludesse kandmisel kasutatakse kaalutud keskmise hinna meetodit.

Materiaalne põhivara

Põhivarana kajastatakse bilansis vara maksumusega on üle 5000 krooni ja kasutuseaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb vara maksumusest ja kasutuselevõtmist võimaldavatest väljaminekutest. Amortisatsiooni norm on vahemikus 10–40% aastas. Põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil. Materiaalset põhivara hinnatakse raamatupidamise aastaaruandes lähtudes tema neto realiseerimismaksumusest. Kui realiseerimismaksumus on püsivalt madalam kui jääkväärtus, kajastatakse põhivara realiseerimismaksumuses.

Parendused

Põhivara parendustega seotud kulutused, mis tõstavad varaobjekti tootlustaseme kõrgemale objekti algsest tootlustasemest, kapitaliseeritakse ning lisatakse põhivara maksumusele.

Kinnisvara

Kinnisvara hindamisel kasutatakse soetusmaksumuse meetodit.

Vara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb vara maksumusest ja kasutuselevõtmist võimaldavatest väljaminekutest. Amortisatsiooni norm on vahemikus 2,5–4% aastas. Kinnisvara amortiseeritakse lineaarsel meetodil

Bioloogilised varad

Bioloogilised varad jagunevad tarbitavateks bioloogilisteks varadeks ja tootvateks bioloogilisteks varadeks. Lühiajalisi tarbitavaid bioloogilisi varasid kajastatakse bilansis varude kirjel, pikaajalisi materiaalse põhivara kirjel – tarbitavad pikaajalised bioloogilised varad.

Tootvad bioloogilised varad (pikaajalised) nt. tõupullid, lüpsilehmad jne., kajastatakse bilansis põhivaras.

Bioloogilisi varasid ei amortiseerita.

MAAKOHTUS
REKVISIITID
SISSE TULNUD

24.03.2005

Kasutus- ja kapitalirent

Kasutusrendina kajastatakse renti, mida rentnik saab lisanduvaid väljamakseid tegemata lõpetada ja mille puhul renditud varaobjekti omandiõigus ei lähe rendiperioodi keskel ega selle lõppedes üle rentnikule. Kasutusrendi makseid kirjendatakse tekkepõhiselt kuludes. Kapitalirendina käsitletakse renti, mis ei ole kasutusrent. Kapitalirendi tingimustel renditud vara ja kapitalirendi kohustus võetakse bilansis arvele. Kui renditud objekti omandiõigus läheb üle rentnikule, arvestatakse amortisatsiooni tavakorras.

Tulud ja kulud

Tulu toodete müügist kajastatakse raamatupidamises siis, kui on täidetud kõik järgnevalt loetletud tingimused:

- olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale;
- müüjal ei ole jätkuvalt niisugust haldamisvastutust, mida seostatakse omandiga, ning puudub kontrolli kauba või toote üle;
- tulu müügitehingust saab usaldusväärselt mõõta;
- tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline;
- tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Intressitulu kajastatakse tuluna siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Kulud kirjendatakse tekkepõhise arvestusprintsibi alusel lähtudes tulude ja kulude vastavuse printsibist. Väljaminekud võetakse arvele soetusmaksumuses. Kui soetatud asi või õigus osaleb tõenäoliselt järgmiste perioodide tulu tekkimisel, kajastatakse seda bilansis varana, kui aga mitte, siis kasumiaruandes kuluna.

Puhkusetasu reserv

Puhkusetasu reserv kajastatakse kohustuse tekkimisel. Puhkusetasu reservi korrigeeritakse üks kord aastas aruandeaasta lõpul. Väljateenitud puhkus kajastatakse kasumiaruandes kuluna ja võetakse bilansis arvele lühiajalise kohustusena töövõtjate ees koos kõigi maksudega.

Seotud osapooled

Osapooled on seotud, kui ühel osapoolel on kontroll teise osapoolle üle või oluline mõju teise osapoolle äriliste otsustele. OÜ Viraito käsitleb seotud osapooltena:

- a. sidusettevõtteid - OÜ Salirek
- b. tegevjuhtkonda - V. Kens, T. Kens ja R. Kens
- c. tegevjuhtkonna lähisugulasi – abikaasad, tütre, pojad, õed, vennad

Sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimist ja mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil, mille kohaselt põhivara sihtfinantseerimisega seotud varaobjekt võetakse bilansis arvele soetusmaksumuses ning sihtfinantseerimise summat kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruande koostamisel on laekumised ja väljamaksed rühmitatud nende eesmärgi järgi äritegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks. Äritegevuse rahavoogude kajastamisel on kasutatud kaudmeetodit. Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevad rahavood on kajastatud otsemeetodil.

29.03.2005

Mitmesugused nõuded (kroonides)

	31.12.2004	01.01.2004
• Investeermistoetus Sapard laekumata osa PRIA-lt		3 732 741
• Nõue osaniku vastu		2 652 911
• Investeermistoetus RAK 3.1 laekumata osa PRIA-lt	1 002 052	
KOKKU:	1 002 052	6 385 652

Nõue osaniku vastu on seotud osanike üldkoosoleku otsusega 15.12.2003. aastast, kus otsustati Fie Toivo Kens/ Maie talu ettepanekul ühineda osaühinguga Viraito (kuna Fie plaanis oma tegevuse lõpetada) 2004. aasta jooksul, suurendades sellega osaühingu osakapitali mitterahalise sissেমaksega. Kuna aga talu tegevusplaanid muutusid, otsustati esialgu mitte ühineda. Otsuse kohta on koostatud üldkoosoleku otsus 01.07.2004 aastal. Sihtfinantseerimise kasutamata osa (st. laekumata toetus PRIA-lt) on 1 002 052 krooni. Kogu määratud toetussumma (4 051 268 krooni vastavalt kinnituskirjale nr. 242, millest kasutatud on 3 049 216 krooni) peab vastavalt RAK 3.1 tingimustele kasutatud olema 25.09.2005 aastal. 3 049 216 kroonist kuulub maksmisele aktsiaseltsile Hansa Liising Eesti 2 707 581 krooni, mille eest soetati farmi lüpsitehnika Boumatic, lägikäitlusseadmed ja söödamikser Triolet.

Materiaalne põhivara (kroonides)

	Maa	Ehitised	Masinaid ja seadmed	Lõpetamata ehitus	Ettem. vara eest	Akum. kulum	Kokku
Aasta alguses	1 024 620	957 551	3 194 347	2 751 682	565 198	-1 058 144	7 435 254
Soetamine	22 535	11 099 616	6 493 360	40 000			17 655 511
Mahakandmine			-80 000			29 333	-50 667
Ümberkanne				-2 751 682	-562 698		-3 314 380
Majandusaasta kulum						-1 146 390	-1 146 390
Aasta lõpuks	1 047 155	12 057 167	9 607 707	40 000	2 500	-2 175 201	20 579 328

Põhivarana on bilansis kajastatud pikaajalise kasutuseaga (üle 1 aasta) varad, mille soetusmaksumus ületab 5 000 krooni. Esemid soetusmaksumusega alla 5 000 krooni kantakse kuludesse ostumomendil või laoarvestuse kaudu.

2004. aastal soetati järgmised masinad ja seadmed:

- Osaühingust Avovil kolbkompressor GD4/150 töökoja tarbeks maksumusega 12 450 krooni
- Osaühingut Kivikate puurpink töökoja tarbeks maksumusega 8 050 krooni
- Põltsamaa MÜ-lt bullerjan töökoja tarbeks maksumusega 14 400 krooni
- Niiduki TA-1500 kapitaalremont aktsiaseltsile A. Tammel väärtusega 10 300 krooni, mis tõstis masina väärtust ja kasutusiga
- Osaühingult Same tasandusniiduk M-160 maksumusega 59 000 krooni

29.03.2005

- Osahingult Estem Tehnikakaubad võsasaag Stihl FS 450 maaparandustööriistade tarbeks maksumusega 9 730 krooni ja lüpsiplatsile survepesur Kärcher HD maksumusega 13 470 krooni
- Erasisikult hüdropress töökoja tarbeks maksumusega 13 000 krooni
- Osahingult Rotaks-R kolbkompressor T2/500 lüpsiplatsi tarbeks maksumusega 27 000 krooni, jahutuskuivati DS maksumusega 10 900 krooni
- Aktsiaseltsilt Falck Lõuna Eesti kogu uue farmi turvasüsteem ja tuletõrje valvesüsteem maksumusega 24 420 krooni
- Fie-lt Taavi Nukk ratastraktor Valtra maksumusega 400 000 krooni
- Osahingult TeknEst muljurveski Himel G0 maksumusega 120 480 krooni

Kokku soetati masinaid ja seadmeid, mis ei ole seotud kapitalirendiga, 723 200 krooni väärtuses.

Kapitalirendi korras AS Hansa Liising Eesti kaudu soetati:

- Uue farmikompleksi lüpsi-ja läga süsteem maksumusega 5 015 160 krooni
- Söödamikser Triolet maksumusega 400 000 krooni
- Ketaskoorel Catros maksumusega 355 000 krooni

Kokku soetati kapitalirendi korra masinaid ja seadmeid 5 770 160 krooni väärtuses.

2004. aastal soetati järgmised hooned ja rajatised:

- 2004 aasta septembri kuus valmis ehitusjärgus olnud uus farmikompleks 424-le põhikarja loomale, mille koguväärtuseks kujunes 9 830 636 krooni (sisaldab lõpetamata ehitust 2 751 682 krooni).
- Aktsiaseltsilt E-Betoelement I (esimene) lägamahuti maksumusega 1 086 300 krooni. Aktsiaseltsilt E- Betoelement ostetakse 2005 aasta kevadel veel kaks lägamahutit, millede kohta on koostatud ka vastavasisulised lepingud. AS E-Betoelement on andnud garantii, et lägamahutite hind 2 172 600 krooni ei muutu ning et ehitustööd on valmis 15. juuliks 2005.
- Osahinguga Kristavi Ehitus rajati uus vana farmi sõnnikuhoidla maksumusega 86 617 krooni
- Osahinguga Rotaks-R rajati uude farmikompleksi praakpiimaliin maksumusega 36 880 krooni
- Rajati vanast olemasolevast hoonest uus töökoda/masinate hoiuruum maksumusega 59 183 krooni.

Kokku soetati hooneid ja rajatise laenuga 10 916 936 krooni väärtuses ning omavahenditega 182 680 krooni väärtuses.

Ettemaksu materiaalse vara eest on tasutud osahingule Desmantes Salu KÜ mõõdistustööde eest 2 500 krooni. KÜ omandamise protsess jõuab lõpule aasta 2005.

Põhivaradest kanti maha kasutuskõlbmatu veok Kamaz väärtusega 80 000 krooni, mis viidi prügimäele. Mahakantud põhivara amortisatsiooni summa oli 29 333 krooni.

Põhivara müüki 2004 aastal ei toimunud.

Põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil lähtuvalt kasutuseast.

2004 aasta akumuleeritud kulumis summa jagunes:

	2004	2003
• Ehitised	171 117 krooni	67 028 krooni
• Masinad ja seadmed	325 504 krooni	488 986 krooni
Kokku:	496 621 krooni	556 014 krooni.
• Masinad ja seadmed kap. rendil	649 769 krooni	
Kokku kogu amort:	1 146 390 krooni.	

Kasutusel on järgmised amortisatsioonimäärad:

Masinad ja seadmed 10-40% aastas

Ehitised 5-7% aastas

Maad ei amortiseerita.

Lisa 4TARTU MAA KOHUS
REGISTRIKAMERAND
SISSE TULNUD

29.03.2005

Kinnisvarainvesteeringud (kroonides)

Laenuga aktsiaseltsilt Hansapank soetati:

Kinnistu Põltsamaa linnas Viljandi mnt. 5, väärtusega 211 000 krooni, millel asub elamu ja kuur. Kinnistu soetuse eesmärk oli ainult üks – elamu üüritakse välja töötajate peredele. Peale renoveerimistööd (mis on planeeritud aastasse 2005 vabade vahendite olemasolu korral) mahutab elamu elama kolm peret. Kinnisvara amortiseeritakse lineaarsel meetodil lähtuvalt kasutuseast amortisatsioonimääraga 2,5% aastas.

	Ehitised	Kokku
Bilansiline väärtus 01.01.2004	-	-
Soetamine	211 000	211 000
Amortisatsioon	1 470	1 470
Bilansiline väärtus 31.12.2004	209 530	209 530

2004 aasta kinnisvarainvesteeringu renditulu ning haldamisega seotud kulusid ei olnud. Kinnisvarainvesteeringute intressikulu 2004 aastal oli 4 999 krooni.

Lisa 5**Bioloogilised varad**

Seisuga 31.12.2004 on bilansis kajastatud tarbitavad bioloogilised varad summas 41 125 krooni ja tootvad bioloogilised varad summas 5 767 300 krooni. Bioloogilised varad summas 5 808 425 krooni jagunevad: Tarbitavad bioloogilised varad:

	31.12.2004	01.01.2004
Mets (Kännusaare KÜ)	41 125	-

Tootvad bioloogilised varad:

	31.12.2004	01.01.2004
Lehmikud alla 1 aasta	321 000	156 000
Lehmikud 1-2 aastat	427 800	356 000
Lehmikud üle 2 aasta	2 448 500	248 000
Lüpsikari	2 570 000	1 017 500
Tõupull	-	6000

Laenuga aktsiaseltsilt Hansapank soetati:

- Lõpptiined mullikad Hollandist 1 631 370
- Lõpptiined mullikad Saksamaalt 676 830
- Lõpptiined mullikad ETKÜ-lt 640 000

Kokku soetati laenuga loomvara 2 948 200 krooni väärtuses.

Neid varasid ei amortiseerita.

Mullikate ostu intressikulu 2004 aastal oli 43 979 krooni.

Lisa 6

TARTU MAANOHUS
REGISTRIKAMERAS
SISSE TULNUD

29.09.2005

Maksuliik	Maksud (kroonides)			
	31.12.2004		01.01.2004	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	1054	22 662		1418
Käibemaks	216 387		216 528	
Üksikisiku tulumaks		8206		6144
Sotsiaalmaks		21 957		14 044
Töötuskindlustusmaksed		799		509
Kogumispensioni maksed		649		283
Maksuintressid	1	2		

Seisuga 31.12.2004 on bilansis maksuvõlgade kogusumma 54 275 krooni.
Maksuintresside võlg seisuga 31.12.2004 oli 2 krooni, mis kuulub sotsiaalmaksule.
Maksuintresside ettemaks 1 kroon kuulub raskeveoki maksule.

Lisa 7

Viitvõlad (kroonides)

Bilansis on viitvõlgadena kajastatud aruandeperioodil tekkinud osaühingu kohustusi, millel on seaduslik alus või lepinguline alus ning mille maksetähtaeg ei ole saabunud.
31.12.2004 seisuga oli kohustusi 81 483 krooni. Kohustused jagunevad järgmiselt:

	31.12.2004	01.01.2004
• Võlad töövõtjatele	69 634	76 498
sh. detsembri töötasu bruto	43 732	38 795
kinnipidamised töötasudelt	1 025	
puhkuse reserv	24 877	37 703
• Muu viitvõlad	14 996	12 630
sh. 33% töötasult	14 772	12 441
0,5% töötasult	224	189
Kokku:		

29.03.2005

Kapitalirent (kroonides)

OÜ Viraito rendib kapitalirendi tingimustel järgmiseid varasid:

	Masinad ja seadmed 31.12.2004	Masinad ja seadmed 01.01.2004
Soetusmaksumus	7 397 411	1 627 251
Akumuleeritud kulum	-859 437	-209 669
sh kulum 2004. a	-649 768	-166 336

Soetusmaksumus jaguneb järgmiselt:

Jrk.	Kreeditor	Soetusmaksumus	Jääk 31.12.2004	Järgneval per. maksmisele	Tähtaeg
1.	AS TBB Liising	520 000	219 989	78 497	07.07.07
2.	AS Hansa Liising Eesti BMW	242 541	47 996	35 484	15.04.06
3.	AS Hansa Liising Eesti Volvo FL	150 000	62 934	36 765	30.08.06
4.	AS Hansa Liising Eesti Matbro	400 000	239 678	56 062	30.10.08
	AS Hansa Liising Eesti farmi tehnika koos				
5.	lågakäitlusseadmetega	5 015 160	2 910 311	339 763	30.05.09
	AS Hansa Liising Eesti				
6.	söödamikser	400 000	305 600	223 346	30.09.09
7.	AS Hansa Liising Eesti cadros	355 000	287 023	53 084	15.10.09
8.	AS Hansa Liising Eesti Nissan	314 710	221 715	48 180	30.12.08

Kapitalirendi intressikulu 2004. aastal oli:

- AS Hansa liising Eesti 214 153 krooni
  - TBB Liisingu AS 21 517 krooni
- Kokku: 235 670 krooni**

Kogu kapitalirendi kohustus oli seisuga 31.12.2004 4 295 246 krooni, millest pikaajaline osa moodustab 3 424 065 krooni (kajastatud bilansis kirjel pikaajalised võlakohustused) ja lühiaajaline osa 871 181 krooni (kajastatud bilansis kirjel pikaajaliste võlgade tagasimaksed järgmisel perioodil).

Pikaajalised kohustused (kroonides)

29.03.2005

Jrk. nr.	Kreeditor	Kogu kohustus	Saldo 31-dets-2004	Järgneval per. maksmisele	Tähtaeg	Intress
1.	PÜ E-Piim Põltsamaa	810 000	700 000	190 000	1-veebr-2008	8%
	Kokku:	810 000	700 000	190 000	X	X
2.	Jõgeva Maavalitsus Saara KÜ	65 162	54 594	2 022	10-juuli-31	5%
3.	Jõgeva Maavalitsus Luise KÜ	148 305	128 064	2 668	10-juuli-52	5%
4.	Jõgeva Maavalitsus Lotta KÜ	111 297	96 096	2 002	10-juuli-52	5%
5.	Jõgeva Maavalitsus Ojataguse KÜ	93 122	80 738	2 044	10-jaan-44	5%
6.	Jõgeva Maavalitsus Farmi KÜ	235 753	205 737	4 242	10-juuli-53	5%
7.	Jõgeva Maavalitsus Kännusaare KÜ	55 365	48 786	2 076	10-jaan-28	5%
	Kokku maa:	709 004	614 016	16 054	X	X
8.	Eesti Ühispank leping 5500113260210	1 040 000	652 470	217 320	16-dets-07	3,5%
9.	Hansapank leping 04-441237-JI II etapp	1 800 000	1 800 000	41 398	21-sept-11	6,7%
10.	Hansapank leping 04-441061-JI kinnistu	210 000	210 000	11 535	21-sept-09	6,7%
11.	Hansapank Leping 04-441357-JI mullikad	3 440 009	3 024 533		31-dets-09	6,7%
12.	Hansapank leping 03-164855-JI I etapp	7 700 000	7 593 839	663 527	22-sept-13	3%
	Kokku laenu:	14 190 009	13 280 842	933 780	x	x
13.	AS TBB Liising leping 2002/170 kombain	520 000	219 989	78 497	07-juuli-07	9,5%
14.	AS Hansa Liising Eesti leping 0056483L BMW	118 644	47 996	35 484	15-apr-06	8,5%
15.	AS Hansa Liising Eesti leping 0063850L volvo	150 000	62 934	36 765	30-aug-06	7,9%
16.	AS Hansa Liising Eesti leping 0066399L telesk.	400 000	239 678	56 062	30-okt-08	7,5%
17.	AS Hansa Liising Eesti leping 0066965L nissan x	314 710	221 715	48 180	30-dets-08	5,9%
18.	AS Hansa Liising Eesti leping 0079279L f.tehn.	5 417 892	2 910 311	339 763	30-mai-09	5,15%
19.	AS Hansa Liising Eesti leping 0084717L sõõdam.	400 000	305 600	223 346	30-sept-09	4,67%
20.	AS Hansa Liising Eesti leping 0086969L cadros	355 000	287 023	53 084	15-okt-09	5,71%
	Kokku liisingud:	7 676 248	4 296 246	871 181	X	X
	KÖIK KOHUSTUSED KOKKU:	23 386 259	18 890 103	2 010 016	X	X

1. PÜ E-Piim Põltsamaa laen oli algselt võetud tööloomade ostmise eesmärgiga. Tööloomi osteti varasematel aastatel, 2003. aasta osa aga võeti kevadtööde tegemiseks ja uute rohumaade rajamiseks. 2004 aasta jooksul maksti laenu tagasi 110 000 krooni.
2. Saara KÜ, tunnusega 61603:001:0005 osteti 2002. aastal. Maa on maatulundusmaa ja tootmise eesmärgiga. Saara KÜ-le on seatud ühishüpoteek AS Hansapank kasuks. 2004 aasta jooksul maksti Saara KÜ tagasi 2 022 krooni.
3. Luise KÜ, tunnusega 61603:001:0004 osteti 2002. aastal. Maa on maatulundusmaa ja tootmise eesmärgiga. Luise KÜ-le on seatud ühishüpoteek AS Hansapank kasuks. 2004 aasta jooksul maksti Luise KÜ tagasi 2 668 krooni.
4. Lotta KÜ, tunnusega 61603:001:0011 on soetatud 2002. aastal. Maa on maatulundusmaa ja tootmise eesmärgiga. Lotta KÜ-le on seatud ühishüpoteek AS Hansapank kasuks. 2004 aasta jooksul maksti Lotta KÜ tagasi 2 002 krooni.
5. Ojataguse KÜ, tunnusega 61604:001:0017 on soetatud 2003. aastal. Maa on maatulundusmaa ja tootmise eesmärgiga. Ojataguse KÜ-le on seatud ühishüpoteek AS Hansapank kasuks. 2004 aasta jooksul maksti Ojataguse KÜ tagasi 2 044 krooni.
6. Farmi KÜ, tunnusega 61603:001:0540 soetati 2003. aasta kevadel. Maa on maatulundusmaa ja tootmise eesmärgiga. Ojataguse KÜ-le on seatud ühishüpoteek AS Hansapanga kasuks. 2004 aasta jooksul maksti Farmi KÜ tagasi 4 242 krooni.
7. Kännusaare KÜ, tunnusega 61601:002:0097 soetati 2004 aasta 20. aprillil. Maa on maatulundusmaa, millest 9,14 ha on metsa all. Katastriüksust ei ole koormatud kolmandate isikutega. 2004 aasta jooksul maksti Kännusaare KÜ tagasi 1 042 krooni.

8. Aktsiaseltsilt Eesti Ühispank laen võeti 30.08.2001 aastal 500 000 krooni investeringuteks kuueks aastaks.

Laenu summat on 2002. aastal suurendatud 250 000 krooni võrra, 2003. aastal 290 000 krooni. Laenulepingu tagatisteks on panditud kinnistud reg. osa 16683 Tsehi kinnistu ja reg. osa 1804 Kaasiku kinnistu, mis mõlemad kuuluvad Toivo Kensile, kes on kinnistute ainuomanik. AS Eesti Ühispank kasuks on koormatud ka Sigala KÜ tunnusega 61601:001:0013, hüpoteegisummaga 1 000 000 krooni, mille ainuomanik osaühing on alates 2002 aastast. 2004 aasta jooksul maksti laenu tagasi 217 320 krooni.

9. Aktsiaseltsilt Hansapank on võetud 2003. aasta sügisel uue lüpsifarmi ehituseks kümneks aastaks. Laenuleping on sõlmitud 22. septembril summale 492 118 EUR-i (so. 7 700 000 krooni). Laenulepingu kogu 7 700 000 kroonist on ära kasutatud 2 720 325 krooni. Laenulepingu esimene põhiosa tagasimakse toimus novembris 2004. Kokku maksti laenu tagasi 106 251 krooni. Kuni selle ajani maksis osaühing laenuintressi iga kuu kasutatud summalt. Laenu tagatiseks on panditud maad (eespool lahtiseletatud).

10. 2004 aasta jooksul on AS Hansapangalt laenu võetud järgmistel eesmärkidel:

- ehituse II etapp summas 115 040.96 EUR (so. 1 800 000,00 krooni). Tagatisteks on panditud Saara, Luise, Lotta, Ojataguse ja Farmi KÜ-d.
- mulikate ostmiseks summa 219 856.07 EUR (so. 3 440 008,80 krooni). Tagatisteks on panditud Saara, Luise, Lotta, Ojataguse ja Farmi KÜ-d.
- kinnistu ostmiseks summas 13 421,44 EUR (so. 210 000.00 krooni). Tagatisteks on hüpoteek kinnistule endale aadressiga Viljandi mnt. 5 Põltsamaa linn ja kommertsant Laenusaja vallasvarale.

Kõik võetud laenud on kasutatud seisuga 31.12.2004 100% sihtotstarbeliselt.

Pikaajaliste kohustuste intressikulu 2004. aastal oli:

- laenud 471 690 krooni
- liisingud 235 670 krooni
- Kokku: 707 360 krooni

Lisa 10

Sihtfinantseerimine (kroonides)

2003. a majandusaastal saadi Eesti Vabariigi Valitsuselt sihtfinantseerimise korras:
Tegevuskulude sihtfinantseerimiseks, sh

- Tootmiskulud 265 265
- Muud tegevuskulud 35 234

2003. a majandusaastal saadi Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametilt (PRIA) sihtfinantseerimise korras SAPARD:

Põhivara sihtfinantseerimiseks

- uue lüpsifarmi ja lüpsikoja ehituse I etapp 178 909

2004. a majandusaastal saadi Eesti Vabariigi Valitsuselt sihtfinantseerimise korras:
Tegevuskulude sihtfinantseerimiseks, sh

- Tootmiskulud 980 433

2004. a majandusaastal saadi Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametilt (PRIA) sihtfinantseerimise korras:

Põhivara sihtfinantseerimiseks:

- uue lüpsifarmi ja lüpsikoja ehituse I etapp SAPARD 3 732 741
- uue lüpsifarmi ja lüpsikoja ehituse II etapp RAK 3.1 541 635
- uue lüpsifarmi ja lüpsikoja seadmed ja masinad RAK 3.1 2 507 581
- makse Hansa Liising Eesti AS-le

Sihtfinantseerimise kajastamisel raamatupidamise arvestuses ja aruannete koostamisel kasutatakse brutomeetodit.

2004 aastal vähendati I etapi SAPARD summat 3 732 741 krooni amortisatsioonisumma võrra, mis oli 48 896 krooni. Amortisatsiooni summa on kantud kasumiaruandes muudesse ärituludesse. Seisuga 31.12.2004 oli tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest kokku 7 914 022 krooni. Vastavat summat kajastatakse bilansis kirjel tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest.

Sihtfinantseerimise kasutamata osa RAK 3.1 on 1 002 052 krooni, mis on ühtlasi bilansi kuupäeva 31.12.2004 seisuga laekumata ja bilansis kajastatud kirjel mitmesugused nõuded (vt. Lisa 3). Kogu määratud toetussumma 2004 aastal taotletud toetusele oli 4 051 268 krooni (vastavalt kinnituskirjale nr. 242). Määratud summast kuulub aktsiaseltsile Hansa Liising Eesti 2 707 581 krooni ja osaühingule Viraito 1 343 687 krooni. AS Hansa Liising Eesti kaudu liisiti toetusega:

• Lüpsitehnika	2 117 006
• Söödamikser	200 000
• Läge eemaldamise seadmed	390 575
Kokku:	2 707 581

Määratud toetuse summast on liisinguga kasutatud 2004 aasta jooksul 2 507 581 krooni.

Ülejäänud summa 200 000 krooni kasutati ära veebruaris 2005 aastal.

Toetusest osaühingule kuuluvast summast on 2004 aastal ära kasutatud 541 635 krooni.

2005 aasta jaanuaris ja veebruaris on ära kasutatud 695 362 krooni.

Kogu määratud toetussumma peab vastavalt RAK 3.1 tingimustele kasutatud olema 25.09.2005. aastal.

Lisa 11

Osakapital (kroonides)

OÜ Viraito asutamisel oli osaühingu osakapitaliks 40 000 krooni, mis jagunes asutajate vahel järgmiselt:

I osa	24 000 krooni
II osa	8 000 krooni
III osa	8 000 krooni.

Asutajad tasusid osade nimiväärtuse eest rahaliste sissemaksetega pangakontole.

29.02.2000. aastal võeti vastu põhikirja uus redaktsioon ning osakapitali miinimumsuuruseks on 250 000 krooni ja maksimumsuuruseks 1 000 000 krooni.

Mitterahalise sissemaksiga (219 000 krooni) suurendas oma osalust osaühingus Toivo Kens (kokku 2430 häält).

2003. aastal dividende välja kuulutatud ega makstud ei ole.

15. detsembril 2003. aastal võttis osaühingu osanike üldkoosolek vastu otsuse suurendada osakapitali mitterahalise sissemaksiga 2 652 911 krooni võrra. Otsuse osakapitali suurendamiseks põhjustas asjaolu, et Fie Toivo Kens/ Maie talu soovis oma tegevuse 2004. aasta jooksul lõpetada ja ühineda osaühinguga Viraito kogu talu varade ulatuses, mida on 2 652 911 krooni väärtuses.

Kuna aga talu tegevusplaanid 2004 aasta jooksul muutusid, otsustati mitte ühineda. Selle kohta on vastu võetud osaühingu üldkoosoleku otsus 01.05.2004 aastal.

2004 aasta detsembrikuus otsustas juhatus maksta osaühingu osanikele dividende 2003 aasta majandusaasta kasumi arvelt väärtusega 64 500 krooni.

Dividendidelt arvestatud tulumaksu summa, mis kuulub maksmisele 10.01.2005 on 22 662 krooni.

29.03.2005

Lisa 12

Müügitulu (kroonides)

Kogu 2003. aasta majandusaasta müügitulust 4 154 755 kroonist realiseeriti 100% Eesti Vabariigis.

Kogu tootmisest moodustas:

- Toorpiima tootmine 77,42%
- Veiste realiseerimine 3,61%
- Pullvasikate realiseerimine 0,2%
- Sigade realiseerimine 2,81%
- Vee realiseerimine 0,07%
- Transporditeenuste osutamine 6,73%
- Muu realiseerimine 9,16%

Kogu 2004. aasta majandusaasta müügitulust 4 173 049 kroonist realiseeriti 100% Eesti Vabariigis.

Põhiline realiseerimisartikkel osaühingul on toorpiima müük piimandusühistule E-Piim Põltsamaa Meierei.

Kogu tootmisest moodustas:

- Toorpiima tootmine 83,68%
- Veiste realiseerimine 5,20%
- Transporditeenuste osutamine 10,09%
- Muu realiseerimine 1,03%

Kogu tootmisest seega moodustas:

- Loomakasvatus 88,89%
- Muu toodangu müük 11,11%

Lisa 13

Muud äritulud (kroonides)

	2004	2003
Tulu põhivara sihtfinantseerimisest	48 896	-
Muud äritulud	3 225	9 847
Riiklikud toetused	980 433	300 499
Tulu põhivara müügist		49 573
Saadud intressid		171
KOKKU:	1 032 554	360 090

28.03.2005

Lisa 14

Kaubad, toore, materjal ja teenused (kroonides)

	2004	2003
Tooraine ja materjal taime- ja loomakasvatuse	1 568 016	1 273 874
Elekter ja küte taime- ja loomakasvatuse	997 336	749 549
Remondimaterjalid, tööriistad ja inventar	644 277	409 352
Muud materjalid	4 855	29 262
Ostukaupade müügikulu		53 913
Muud teenused taime- ja loomakasvatuse	284 858	373 192
KOKKU:	3 499 342	2 889 142

Lisa 15

Tehingud seotud osapooltega (kroonides)

Seotud osapooled

OÜ Viraito käsitleb seotud osapooltena:

- sidusettevõtteid - OÜ Salirek
- tegevjuhtkonda - Fie Toivo Kens/ Maie talu
- tegevjuhtkonna lähisugulasi – abikaasad, tütre, pojad, õed, vennad

Tehinguid tegevjuhtkonna lähisugulastega 2004. aastal ei teostatud.

Müügitehinguid seotud osapooltega 2004. aasta jooksul ei teostatud.

Ostutehinguid seotud osapooltega teostati 2004. aasta jooksul kokku 12 summas 140 621 krooni. Osteti osaühingult Salirek masinateenust 13 128 krooni eest ja Maie talult põllumajanduslike teenuseid 83 261 krooni eest ning tasuti maarenti 44 232 krooni. Kõik ostutehingud teostati samadel alustel ja võrdselt teistega.

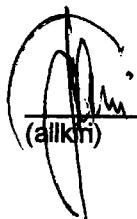
29.03.2005

OÜ Viraito juhatus kinnitab 2004. aasta raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsust ja täielikkust.

Majandusaasta aruande allkirjad:

TOIVO KENS

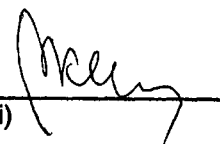
(ees- ja perekonnanimi)

(allkiri)

23.03.2005
(kuupäev)

VIRVE KENS

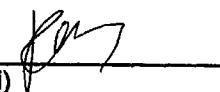
(ees- ja perekonnanimi)

(allkiri)

23.03.2005
(kuupäev)

RAINER KENS

(ees- ja perekonnanimi)

(allkiri)

23.03.2005
(kuupäev)

23.03.2005

Majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek (kroonides)

OÜ Viraito juhatus teeb ettepaneku jaotada 2004. aasta puhaskasum alljärgnevalt:

1. Eelmiste perioodide jaotamata kasum (-kahjum) –	3 099 468
2. 2004 aasta majandusaasta kasum (-kahjum)	491 017

TARTU MAALÄHENDUS
REGISTRITÄS
SISSETELEKUD

29. 03. 2005

**Osaühingu Viraito osanike nimekiri
2004. majandusaasta aruande kinnitamise seisuga**

	OSANIK		ELUKOHT	NIMIVÄÄRTUS
1.	TOIVO KENS	3 48 03 04 27 47	Adavere Kalme k. Põltsamaa vald	243 000,00
2.	VIRVE KENS	4 50 01 29 27 30	Adavere Kalme k. Põltsamaa vald	8 000,00
3.	RAINER KENS	3 75 10 06 27 80	Kase 8 Põltsamaa linn	8 000,00

10597499

TARTU MAAKOHUS
REGISTRIOSAKOND
SISSE TULNUD

42745

**AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS
OÜ VIRAITO OSANIKELE**

Tallinnas

23. märtsil 2005.a.

Oleme kontrollinud OÜ VIRAITO 31.12.2004.a. lõppenud majandusaasta aruannet. Raamatupidamise aastaaruande koostamine on ettevõtte juhtkonna kohustus. Meie ülesandeks on anda auditi tulemusele tuginedes omapoolne hinnang raamatupidamise aastaaruande kohta.

Audit on sooritatud kooskõlas Eesti Audiitortegevuse seaduse ja Auditeerimise eeskirjadega. Nimetatud seadus ja eeskirjad nõuavad, et audit oleks sooritatud viisil, mis võimaldaks piisava kindlustundega väita, et raamatupidamisarvestus ei sisalda olulisi vigu ega ebatäpsusi.

Auditi käigus oleme pisteliselt kontrollinud tõendusmaterjale, millel põhinevad aruandes esitatud näitajad. Audit hõlmas ka raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtete ja juhtkonnapoolsete hinnangute analüüsi ning seisukohavõttu raamatupidamise aastaaruande esituslaadi suhtes tervikuna.

Arvame, et audit annab piisava aluse arvamuse avaldamiseks OÜ VIRAITO raamatupidamise aastaaruande kohta.

Oleme seisukohal, et Eesti Vabariigi Raamatupidamisseadusest lähtuvalt koostatud raamatupidamise aastaaruanne, mis näitab majandusaasta kasumiks 491 017 krooni ja bilansimahuks 31 388 940 krooni, kajastab olulises osas õigesti ja õiglaselt majandustegevuse tulemit seisuga 31.12.2004.a.

Raamatupidamise aastaaruandes on kajastatud olulised OÜ VIRAITO vara ja kohustuste hindamist mõjutanud hinnangud ja riskid, mis said teatavaks ajavahemikul bilansi kuupäevast 31.12.2004.a. kuni aastaaruande koostamise päevani 23.03.2005.a.

Vannutatud audiitor
Anne Nuut
Tunnistus nr. 485

Assistent
Margit Raudsepp

OÜ VALLASTE JA PARTNERID

Reg. № 10494121
Narva mnt. 63
10152 Tallinn

A/A 221011370359
HANSAPANK 767

Tel. 6013988, 6013989
Faks 6013990
E-mail: post@vjap.ee